

Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία

Ενότητα Β: Πρωτοβυζαντινή Τέχνη (7^{ος} αι. – 843)
Αρχιτεκτονική – Η Ζωγραφική της Εικονομαχικής
περιόδου (726-843)

Στουφή - Πουλημένου Ιωάννα

Ἐθνικὸ καὶ Καποδιστριακὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν

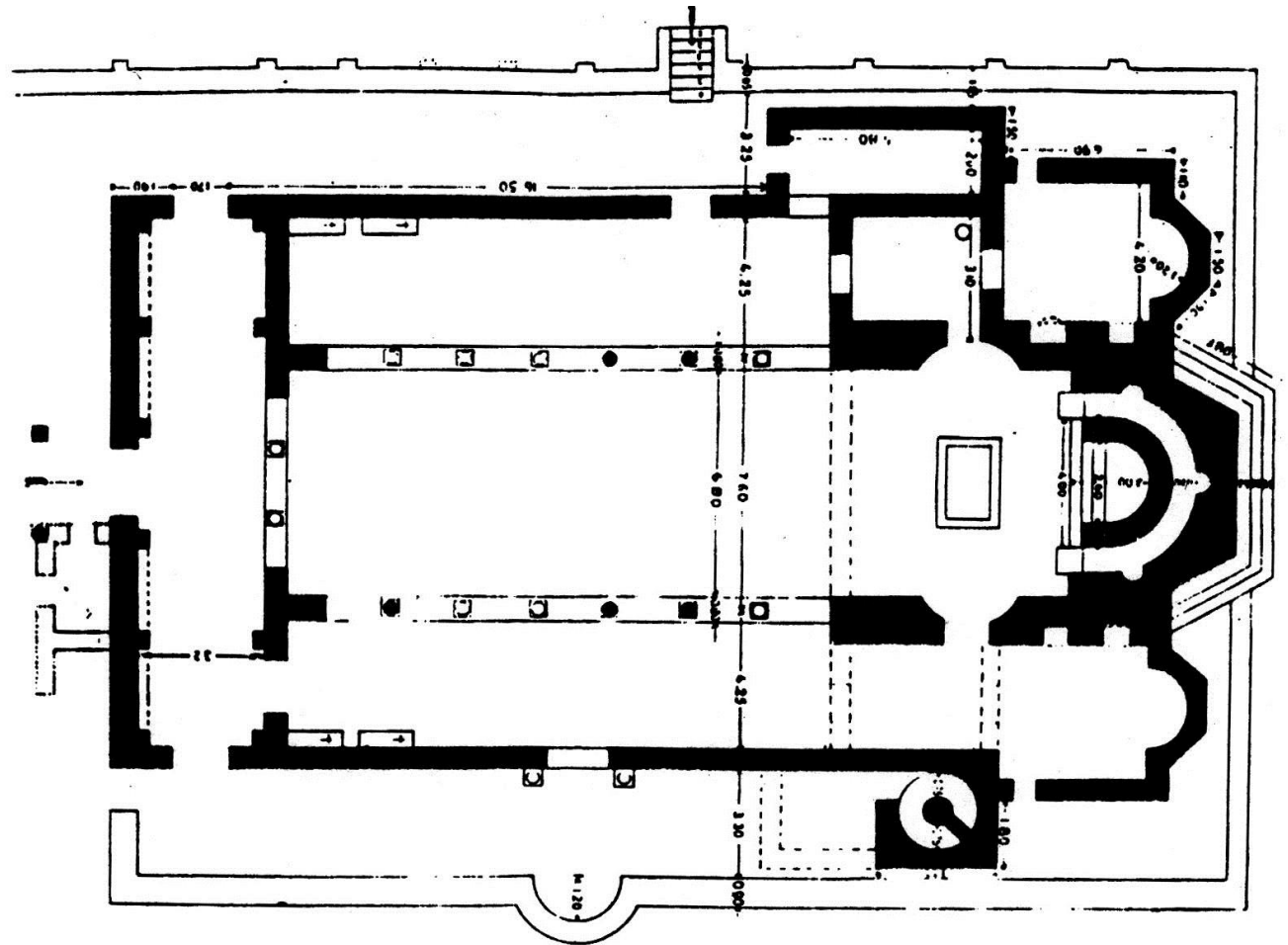
Τμῆμα Θεολογίας - Θεολογικὴ Σχολή

Αρχιτεκτονική

Εικόνα 1

Σπάρτη. Βασιλική
Αγίου Νίκωνος, 7^{ος}
αι.

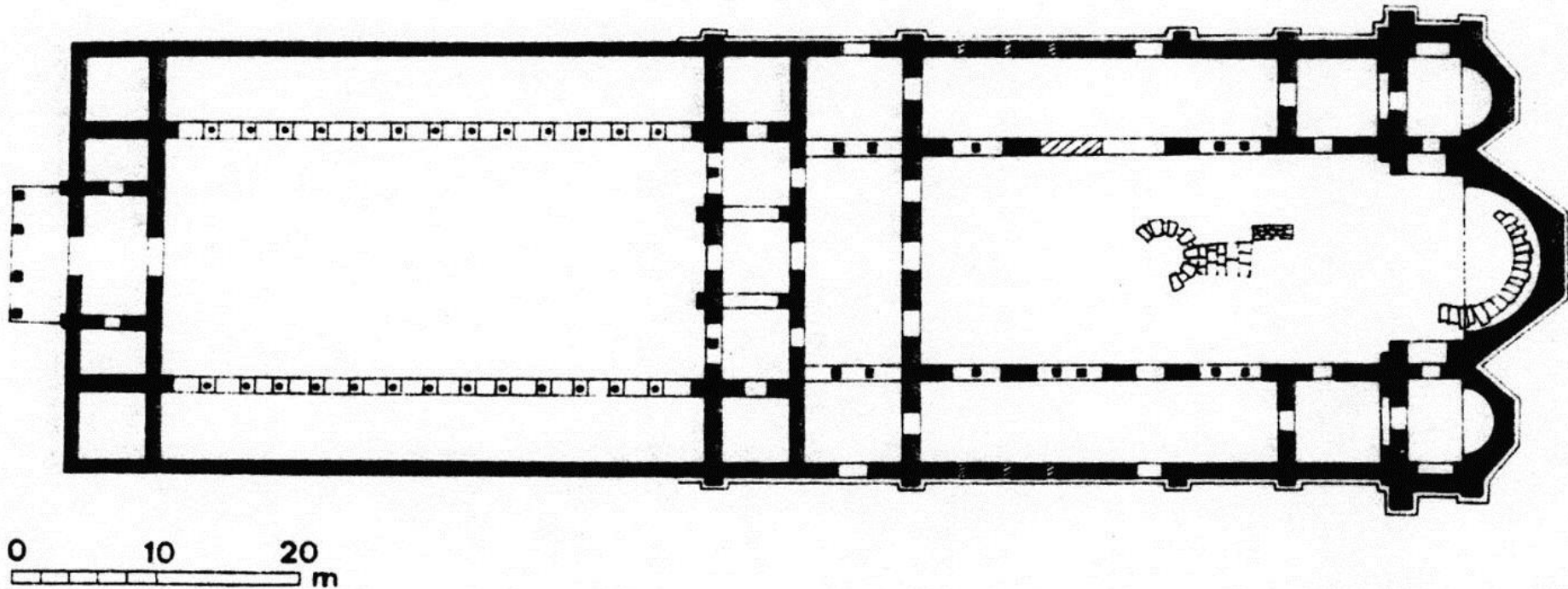

Σπάρτη, Βασιλική «όσιου Νίκωνος», 7ος αι. (κάτοψη).

Εικόνα 3

Βουλγαρία, Adoba-Pliska. Βασιλική, αρχές 7^{ου} αι.

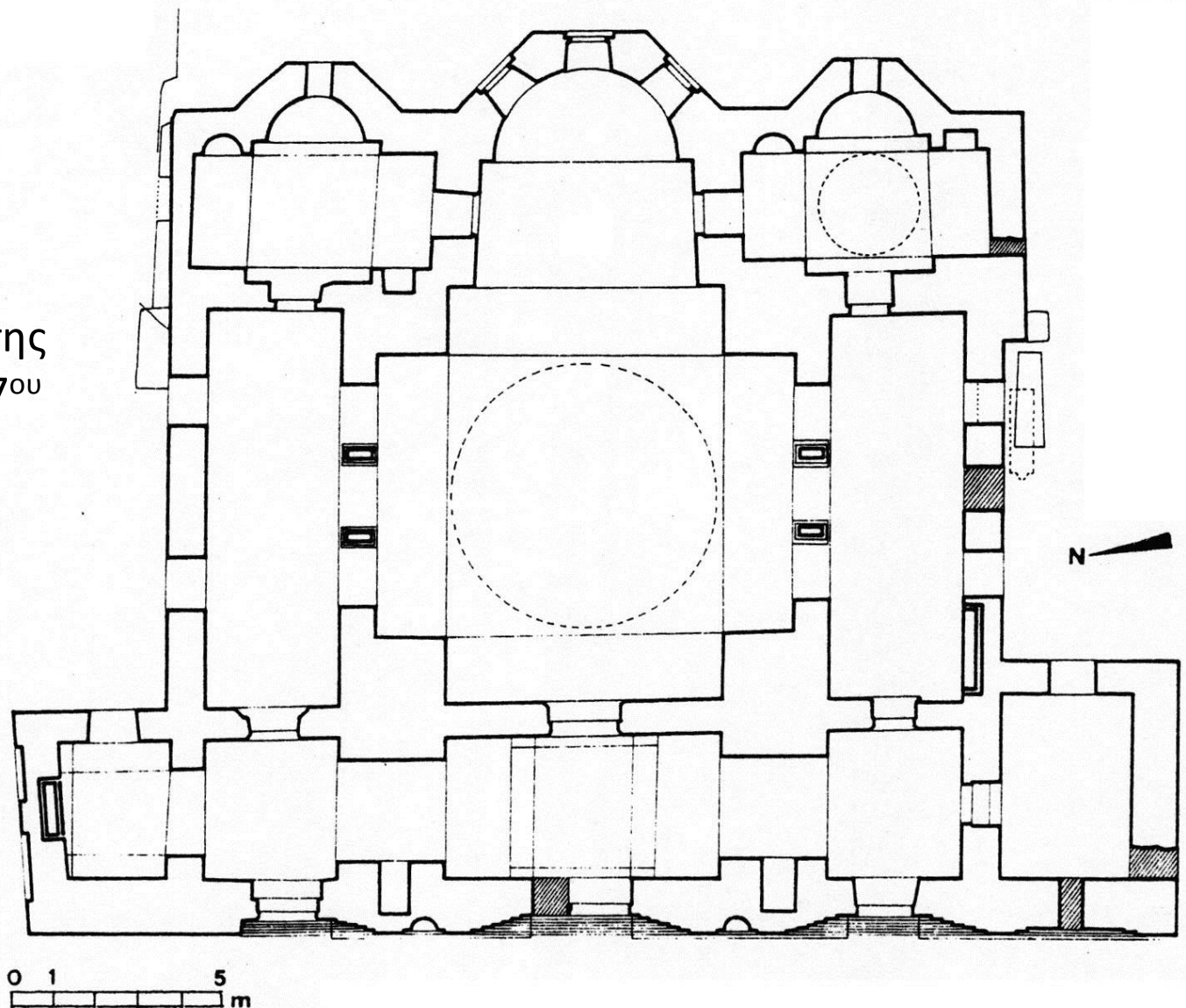

Πλίσκα, Βασιλική, πρώιμος 7ος αι. (κάτοψη).

Εικόνα 4

Νίκαια Βιθυνίας.
Ναός Κοιμήσεως της
Θεοτόκου, αρχές 7^{ου}
αι.

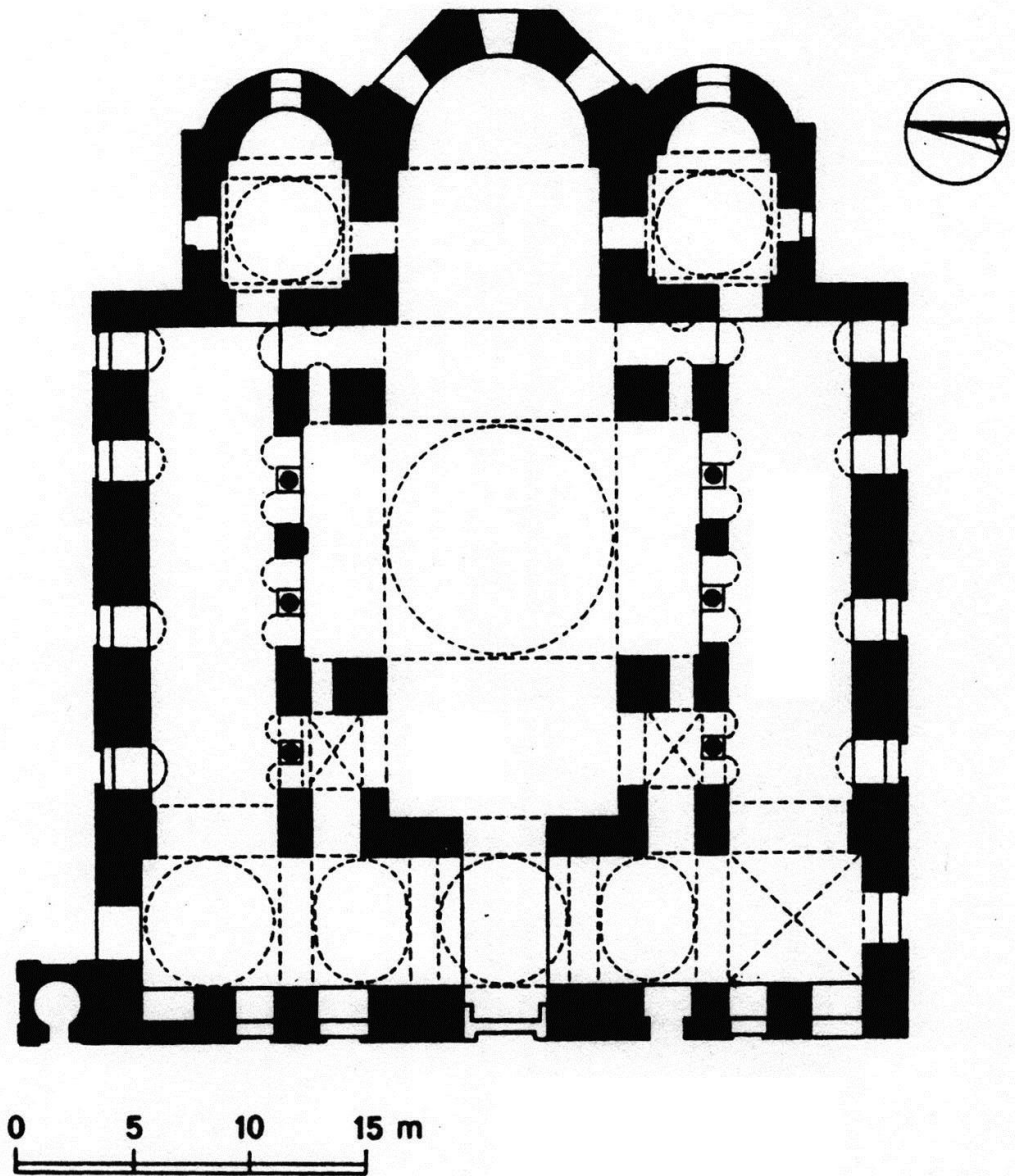

*Νίκαια Βιθυνίας, Ναός Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, πρῶ-
μος 7ος αἰ. (κάτοψη).*

Εικόνα 5

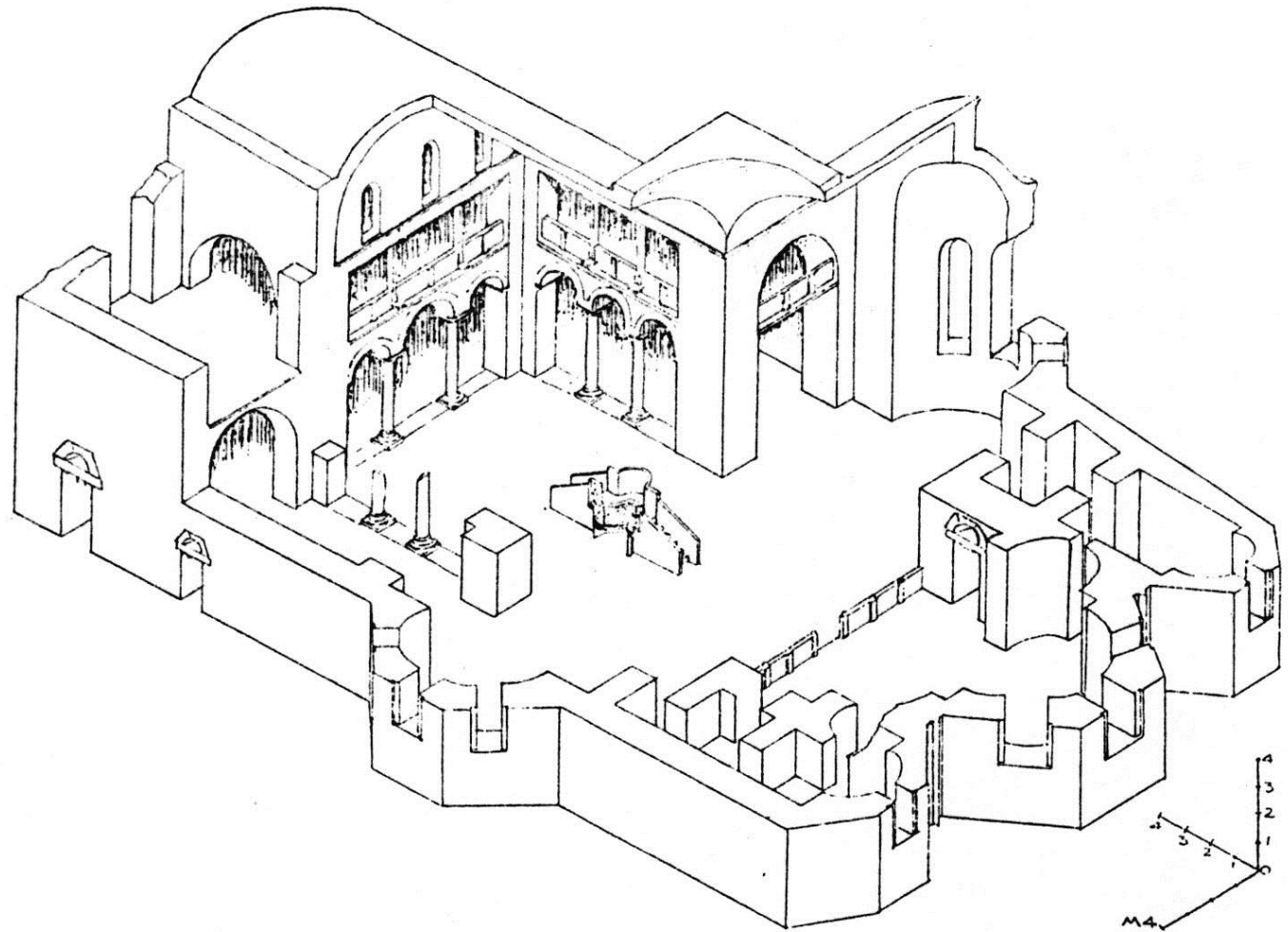
Θεσσαλονίκη. Αγία
Σοφία, αρχές 7^{ου} αι.

Θεσσαλονίκη, Ἁγία Σοφία, πρῶμος 7ος αἰ.
(κάτοψη).

Εικόνα 6

Κρήτη, Γόρτυνα. Ο
ναός του Αγίου
Τίτου, 7^{ος} αι.

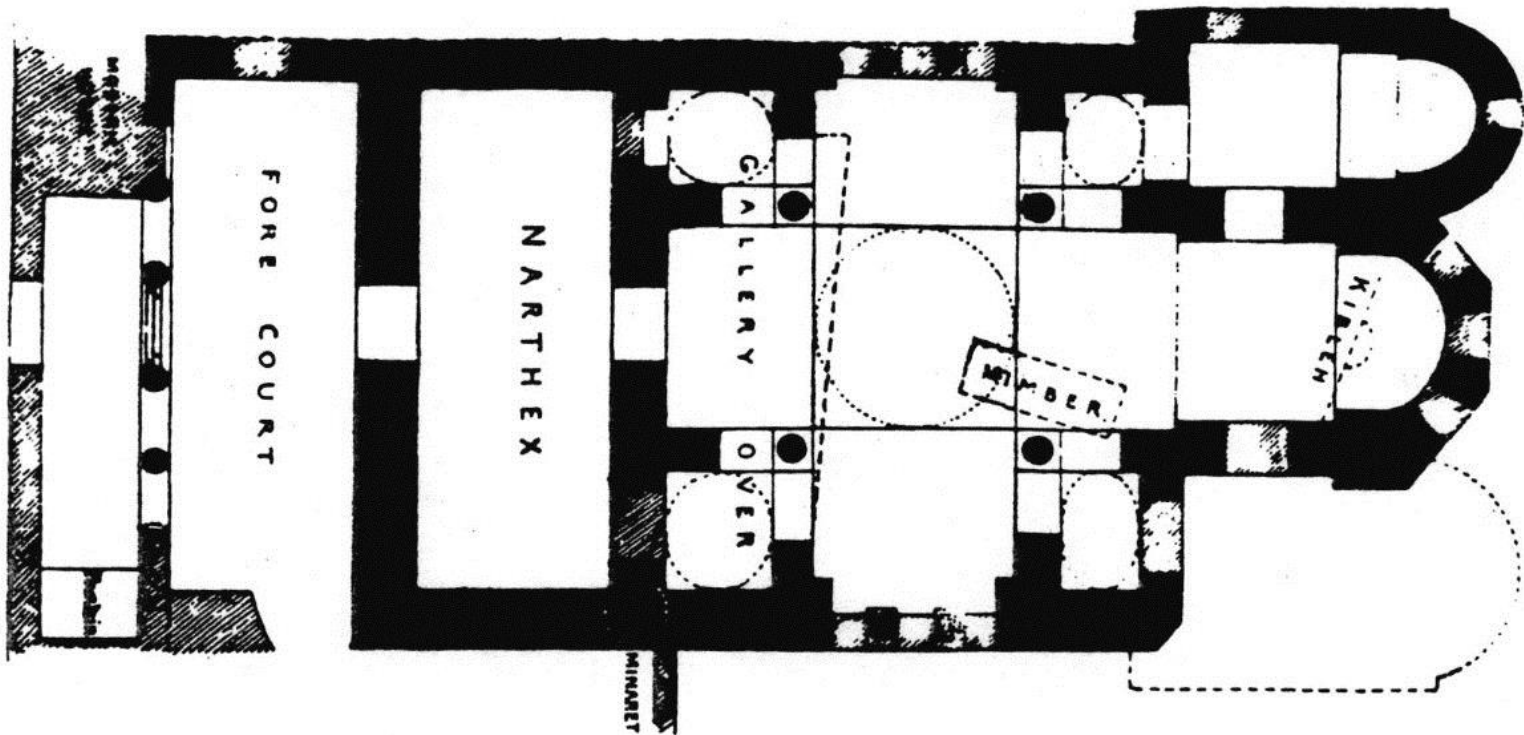

Κρήτη, Γόρτυνα, "Άγιος Τίτος, 7ος αι. (ίσομετρική ἀποκατάσταση).

Εικόνα 7

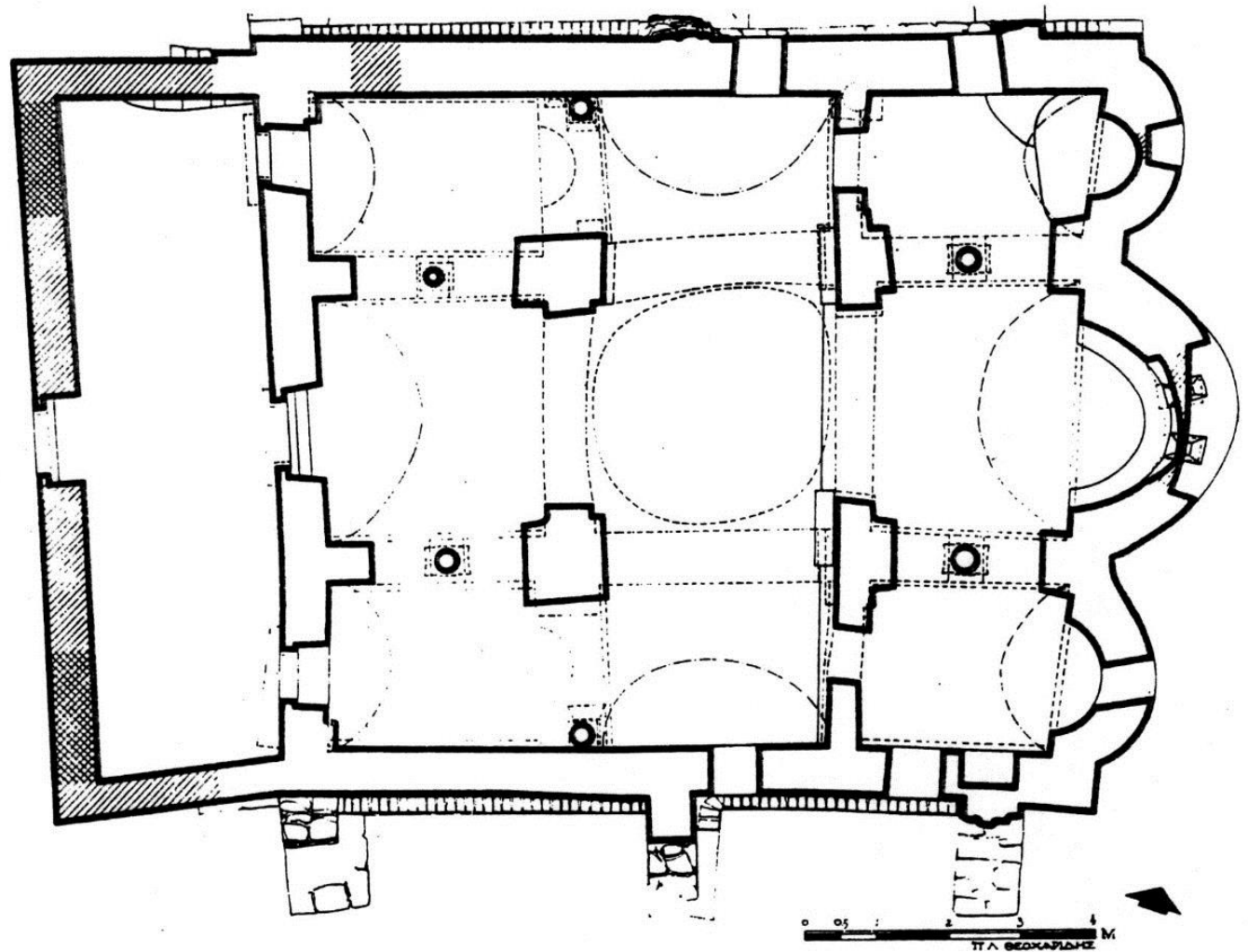
Βιθυνία, Τρίγλεια. Καθολικό μονής (εγγεγραμμένος σταυροειδής ναός με τρούλο), τέλος 8^{ου}-αρχές 9^{ου} αι.

Τρίγλεια Βιθυνίας, *Fatih Camii*, αρχές 9ου αι. (κάτοψη).

Εικόνα 8

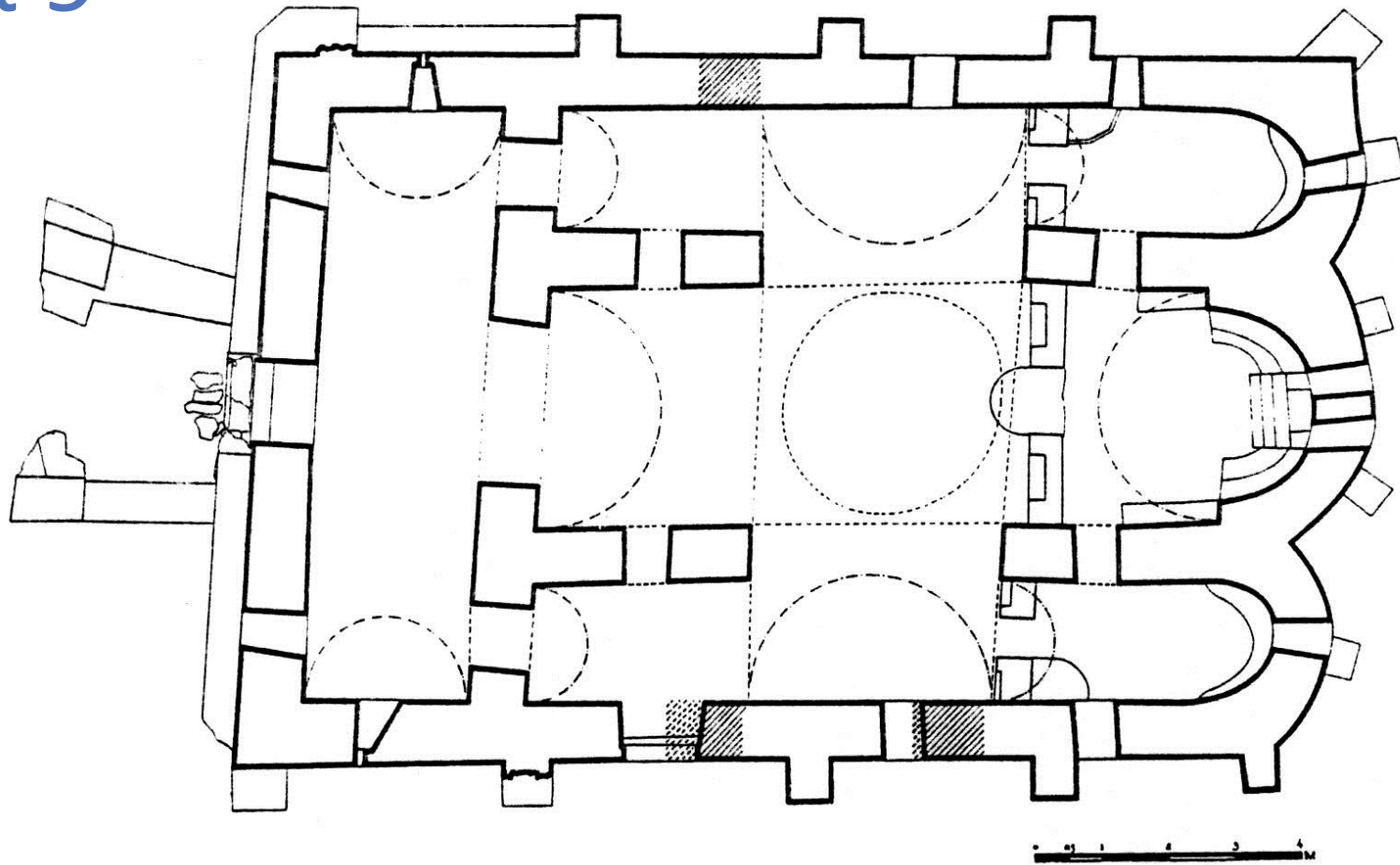
Άρτα, Πλησιοί.
Άγιος
Δημήτριος του
«Κατσούρη»,
β' μισό 8^{ου} –
α' μισό 9^{ου} αι.

Πλησιοί Άρτας, "Άγιος Δημήτριος του «Κατσούρη», π. 800.
(κάτοψη).

Εικόνα 9

Ευρυτανία.
Επισκοπή,
β' μισό 8^{ου}
α' μισό 9^{ου}
αι.

Ευρυτανία, Ἐπισκοπή, π. 800 (κάτοψη).

Η ζωγραφική της εικονομαχικής περιόδου

Εικόνα 10

Θεσσαλονίκη.
Αγία Σοφία,
εικονομαχικός
σταυρός.

Εικόνα 11

Νάξος. Άγιος
Ιωάννης «στ'
Αδησαρού»,
εικονομαχικός
διάκοσμος.

Εικόνα 12

Νάξος. Άγιος
Ιωάννης «στ'
Αδησαρού»,
εικονομαχικός
διάκοσμος.

Εικόνα 13

Ιωάννου
Δαμασκηνού, Ιερά
Παράλληλα, 800-840
(Εθνική Βιβλιοθήκη
Παρισίων).

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών Στουφή - Πουλημένου Ιωάννα. «Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία. Πρωτοβυζαντινή Τέχνη (7^{ος} αι. – 843) Αρχιτεκτονική – Η Ζωγραφική της Εικονομαχικής περιόδου (726-843)». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: opencourses.uoa.gr/courses/THEOL100/

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες: 1-13 Copyrighted από το βιβλίο: Στουφή-Πουλημένου, Ι. (2013).

Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη. Αθήνα: Εκδόσεις «Παρρησία», σελ. 255-272.

